

ingen, der rigtig vil sige god for den Maade, hvorpaa det her er gennemført. Jeg har nok hørt den højtærede Minister rose det Stykke dansk Arbejde, der her skulde være lavet i Udvalget med Enmandskredse og Suppleringsmandater. Men alle indrømmer jo, at det er en haltende og vaklende Gennemførelse af Grundtanken, og at det i Virkeligheden slet ikke er det, man vil opnaa ved Forholdstalsvalg, hvortil der hører, at man kommer bort fra det levende Princip, som ligger i Enmandskredse. Det er to Ting, som i Virkeligheden strider imod hinanden.

Derfor vil vi ogsaa, naar vi skal ud til Vælgerne, staa' forholdsvis svagt, hvis Spørgsmaalet om Valglovens specielle Form kommer til at træde alt for stærkt i Forgrunden. Hvis vi skal ud til Vælgerne og forsvare, hvad der er gjort, kan man jo gøre det ved en Henviisning til, at det var nødvendigt; men en saadan Henviisning lyder altid som en Beklagelse og er, hvor der er stærke Kræfter i Gang i modsat Retning, uhyre svagt virkende. Og husk paa, at de stærke Kræfter søger mod det, som er Hovedsagen, nemlig Grundloven med Gennemførelse af den lige og almindelige Valgret, Afskaffelse af alle Privilegier! Der staa' vi alle fast og stærkt og er rede til at gaa i Ilden for denne Sag. Derfor maatte vi hilse med Beklagelse, hvis der skulde ske et eller andet, som førte hele denne stærke Stilling over paa en anden Slagmark, hvor vi staa' svagere, fordi vi ikke kan møde der med den Begejstring, som ganske naturligt melder sig, naar det drejer sig om at være med til dette store: at gøre Ende paa Grundloven af 1866. Det er netop ud fra den store Interesse for at se Banen holdt saa fri som muligt for denne store Sag, at Betænelighederne ved Valglovsforslaget, som det foreligger, kan give sig saa overordentlig stærke og kraftige Udtryk, og det, som man maaske i en anden Forbindelse vilde betragte som forholdsvis smaa Ting, bliver af Betydning, fordi man ser det virke med saa meget andet hen til at flytte Slagmarken ude mellem Vælgerne. Overfor Vælgernes Stilling til hele dette Spørgsmaal vil det — det maa vi bestandigt hævde — være overordentlig farligt for os at fremstille dette Valglovsforslag som et Udtryk for vore Ønsker. Det, som Vælgerne vil, er at bevare Enmandskredsene, de vil nødigt have den Forøgelse af Mandaterne til 140, som ligger i Lovforslaget, og de vil vanskeligt kunne forstaa, at det har været nødvendigt paa en saa

stærk og bindende Maade, som sket er, at fastsætte dette Antal Mandater.

Der skulde det dog i alt Fald synes, at man ved en Undersøgelse af Sagen maatte have kunnet finde andre og rimeligere Løsninger. Der er her mange Ting, som kan gøre sig gældende fra de forskellige Sider. Der er, som det ærede Medlem for Horsens Landkreds (P. Th. Nielsen) saa stærkt har fremhævet, den urimelige Maade, hvorpaa man har fordelt Mandaterne i Forhold til Indbyggerantallet. Det er jo ganske rigtigt, at det er en Ting, som man rundt om i hver Egn af Landet ser paa. Og jeg synes, det var en for ringe Betragtning, der blev gjort gældende i Formiddags med Hensyn til dette, at de tyndt befolkede Egne bliver forholdsvis stærkere repræsenteret end de tæt befolkede. Det er ikke blot, fordi Vælgerne skal gaa et Par Alen længere til Valgstedet, men fordi hele Samfundslivet rører sig ganske anderledes intenst og kraftigt i den tæt befolkede Del, hvorfor Repræsentationen i denne — jeg skal gerne kalde det med et moderne Udtryk — organiserede Vælgermasse ganske naturligt ligesom samler sig stærkere end ude i den tyndt befolkede Egn, hvor hver enkelt er mere overladt til sig selv. Ser man paa Fordelingen mellem Hovedstaden og Byerne, er det ganske naturligt, at der kan melde sig Tanker om, at Partiforholdene og Partiudviklingen i Landet nu en Gang i Øjeblikket stiller en Storby under helt andre Udviklingsvilkaar end dem, hvorunder Livet former sig ude omkring i Landet, det kan ikke være andet. Den store faste Organisation, som kan samle Kræfterne, men ogsaa kan bruge dem til Boycotting, har sit Hjemsted i Byen, medens man ude i Landet ligesom maa værgе sig imod at blive overvældet af den, og man har ikke noget at stille op ved Siden af den. Man savner Organisationen, men man kan ikke skabe den, den har ingen naturlig Tilknytning; derimod har Livet større og friere Værdi paa andre Punkter. Man føler, at hvis man fik en politisk Boycotting i Gang her i Landet, vilde der ske en Ulykke, og den bærer man Vejen for ved at give de store Stæder, hvor saadant naturligt spirer op, en alt for stor Indflydelse. Der ses overhovedet af mange gode økonomiske Grunde med Betænelighed paa den uhyre Overvægt, den store Hovedstad faar i hele vort Liv, og det er ganske naturligt, at denne Betænelighed faar sit politiske Udtryk, uden at man derfor i mindste Maade er